

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

A Barsvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:
LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24. 344

Felolvaszerkesztő és kiadó:
SCHULCZ IGNÁC.

Szerkesztő:
KOPERNICZKY CORNÉL.

Előfizetési ár:
Egész évre K. 5.—
Fél évre " 2.50
Negyed évre " 1.25
Egyes példány 10 filléert kapható
SCHULCZ IGNÁC LAPTULAJDONOSNÁL.

Nemzeti birtokpolitika.

A nagy kultureszmék hódító ereje azok igazságában rejlik. Ezt az igazságot kezdetben csak kevesen látják és érzik. De az idő és a viszonyok azok felismerésére készítik a gondolkozó főköt, s ha szerencsés körülmények folytán akad valaki, akiben megvan az értelem oly magassága, a látókör ama szélessége és a tetterőnek az a sumája, amely a gyakorlati kivitelhez szükséges, az eszmének diadalmas ereje a megvalósulásban jut teljes kifejezésre.

Nemzeti kulturánk egyik nagy problémája a magyar faj terjeszkedésének és a nemzeti állam konszolidációjához elengedhetetlen szupremáciájának biztosítása. Kezdetben csak izolált hangok hallatszottak, amelyek e probléma nagy horderejére figyelmeztettek s kimutatták azt a szoros kapcsolatot, amely a súlyos nemzeti kérdés és a földbirtokviszonyok közt fennáll. Hovatovább az élet a maga kéréseivel és még kéréseivel logikájával és még kéréseivel lenőbb tényeivel szélesebb és mérvadó köröket is arra birt, hogy e problémával behatóan foglalkozzanak s innét már nem volt messze az ut rájönni azokra az igazságokra, amelyeken az alapvető eszme nyugodott. A földbirtokviszonyok korrigálásának szüksége, amint megdönthetetlen igazságnak s a nagy nemzeti célok elérésére elengedhetetlennek tűnt fel, szükségképpen

maga után vont a azoknak a konzekvenciáknak a felismerését, amelyek a nemzeti probléma megoldására vezetnek. A síkföldi parcel-lázás és telepítés eszméje, mely szoros kapcsolatban áll a két nemzetsorvasztó veszéllyel: a kivándorlással és a népesedési csökkenéssel, imár erősen kiszabadult a doktrinárság békóiból s országos mozgalom formáját kezdi ölteni. A kormány és magánosok parcel-lázási törekvéseihöz újabban az u. n. holtbirtok megozdu-lása kezd csatlakozni. Főpapjaink is kezdik belátni, hogy a kezükön levő birtokoknak jelentőségét növelni, ha a nemzeti erő fokozásában közrehatnak. Meg-történt immár a kezdete a papi birtokok felszabadításának s a föld-éhség csillapításával megint kissé előbbre jutunk a nemzeti lét biz-tosításában.

Mert hiszen ijesztőn tapasztal-tuk hosszú éveken át, hogy a kö-tött birtok százalékanak növekvése már-már egyértelművé kezd lenni a születési százalékok apadásával, s jelentkezett az a tünet népesedési statisztikánkban, hogy minél na-gyobb valamely vidéken a kötött birtok percentje, annál kevesebb ott a születés. A telepítés és a par-cellázás a nemzeti birtokpolitika külső formája, a lényeg — s ezt propagálta egész életében Baksics Gusztáv — hogy a magyar politi-ka helyeskedjék át fajunk terjesz-kedésének alapjára.

Hogy állunk ma e részben? A

legutóbbi népszámlálás nagy anya-gából annyit tudunk már, hogy a magyar korona országaink népes-sége 20.9 millióra emelkedett az 1900-iki 19.2 millióhoz képest. A népesség szaporodása tehát tíz év alatt 1.6 millió lélek, vagyis 8.5%. Az előző évtizedhez képest, mikor a szaporodás 1.8 millió lelket tett (10.3%), ugy abszolút számokban, mint viszonylagosan is jelentékeny visszaesést tapasztalunk. Ez azon-ban a nagy arányokat öltött amerikai kivándorlásnak tulajdonítható, mert a népességtermészetes szapo-rodása az 1900-1910-ik évtized-ben még kedvezőbb is volt, mint az előzőben.

Jegyzői ügyek.

A jegyzők fizetésrendezése. A belügymi-niszteriumban most folynak a munkálatok a jegyzők fizetésekiegészítésének ügyében. Az erre vonatkozó tervezet, amint olvas-suk, már készen van, csak a pénzügy-miniszter hozzájárulása szükséges, hogy a fizetést kiegészítő összeg az 1914. évi költ-ségvetésbe beilleszthető legyen. A jegyző fizetésekiegészítése, az erre vonatkozó tör-vénytervezet szerint, mint alapelletmény, évi kétszer koronában van megállapítva. Ezt a törzsfizetést mindazok a jegyzők meg fog-ják kapni, akiknek az eddigi törzsfizetésük akár pedig szolgálati juttaték által ezt az összeget meg nem hárítja. Az ennél ma-gasabb fizetést élvező jegyzők e magasabb fizetésük élvezésében tovább is meghagyat-nak mindaddig, míg a jegyzők államosítása

Az országhírű

Meinl pörkölt kávé keverékek

lerakata Kertész túszer kereskedésében Léva.

be nem következnek, akkor aztán a jegyzők fizetési osztályba fognak soroztatni. A magasabb fizetési osztályba való előléptetésnél azonban nem az eltöltött szolgálati évek lesznek az irányadók, hanem a *minősítés*. Ezt a minősítést a főszolgabírák és az alispán végzik, s ezeknek ajánlatára lesz az illető jegyző magasabb fizetési osztályba való előléptetésre felterjesztve. A jegyzők magánmunkálatait, illetőleg az eddigi állapotot egyelőre érintetlenül hagyják, mert ezt az ügyet is majd a jegyzők államosításának kérdésével fogják szabályozni.

Községi tisztviselők szervezkedése. A Községi Tisztviselők Országos Egyesülete az egész országban megkezdte nagyszabású szervezkedését, hogy a közigazgatási reform előtt minden tekintetben megismerhesse a községi tisztviselők felfogását, kívánságait és szerelmeit. Az egyesület vezetősége Ferényi Antal elnök és Karácsonyi Gyula, illetve, ifj. Szokolai Gyula egyesületi titkárok által minden vármegyében, illetve minden főszolgabírói járásban tartandó gyűlésen képviselteti magát és hogy ezt megtehesse, ez uton kéri a községi tisztviselőket, hogy hatáskörükben kövessenek el mindent a központonl egyetértőleg megállapítandó határnapon tartandó gyűlési sikere érdekében. Az egyesület központja Budapesten, VII. Damjanich-utca 56. sz. a. van, ahol ugy a szervezésre, mint bármely más ügyre vonatkozó felvilágosítást a legnagyobb készséggel megkap minden érdeklődő. Tagul szintén a központonl lehet jelentkezni, míg a tagsági díj, vagyis évi 4 korona, közvetlen az egyesület pénztárnoka: (Brust János címre Overbász, u. p. Ujverbász, Bács-bodrog megye) küldendő be. Az egyesületnek tagja lehet minden községi és körjegyző, al-és segédjegyző, irnok, díjnok, végrehajtó, orvos, állatorvos, pénztári elnök, mérnök, rendőr tisztviselő, gyakorlók, anyakönyvvezető stb. Az egyesület

kebelében közigazgatási, közegészségügyi, állategészségügyi, közszegrendezési és közrendezési szakosztályokat állít fel, hogy az évtizedeken keresztül elhanyagolt községeket és ezek tisztviselőinek érdekeit határozottan felkarolja és a kormánytól ezeknek az érdekeknek szószólója legyen.

Bars megye és az idegenforgalom.

A *Vasárnapi Ujság*, hazánk eme régi, egyik legelőkelőbb szépirodalmi és illusztrált hetilapja legutóbbi számában jól sikerült képekben mutatta be. Körömbányva festői szépségű vidékét. Örömmel láttuk ezt és köszönettel tartozunk érte, mert a természetkedvelő közönség figyelmé ezzel is vármegyénkire terelődött, mely arra valóban érdemes.

Ha jól föl fogjuk a dolgot, hát bizony nekünk magunknak is tenni kellene már valamit annak érdekében, hogy Bars megye természeti szépségében rejlt kincsei ne heverjenek még sokáig kihasználatlanul, hiszen ez a szép vidék igazán megérdemli azt, hogy nyáron át száz meg száz turista gyönyörködjen benne. Működik ugyan a Felvidéken egy idegenforgalmi szövetség s ebben Bars megye is benne van, de eddig még nem igen volt szerencsénk azt tapasztalni, hogy e szövetség révén: valamelyes idegenforgalmat ért volna el a vármegye pártját ritkító gyönyörű vidéke.

Másutt a Felvidéken ha csak valamely alkalom adódik arra, ahol sok ember gyűlése: mint pl. Léván volt a Fmke, vagy a református egyházkerület közgyűlése, az idegenforgalmi szövetség, a Kárpátgyelet stb. rögtön akcióbá lép és érdemes helyekre kirándulásokat szervez, vezeti a vendégeket, hogy aztán azok vigyék tova a vidék szépségének híreit, nevét ki hova való, az ország-világ minden részébe.

Nálunk Bars megyében, sajnos, evel még semmilyen egyesület sem törődik eddig,

pedig nagytás nélkül mondhatjuk, hogy vármegyénk, bár nem is diekedhetik a felhőkkel kacérkodó hegyóriásokkal, de azért némely pontja méltán vetekedhet az ország bármely szép helyével.

Ezt nem csak mi mondjuk, hanem elismeri minden idegen, akinek útja a *Tűz kapun* keresztül vezetett fölfelé, — hogy csak egyet említsék belőle — őszinte elragadtással beszélnek azokról, akik a vonaton utazva, már átták kibontakozni maguk előtt Garamszentbenedeknél azt a gyönyörű eleven panorámát, melynél különben még a festő színes fantáziája sem gondolhat ki. Az erdőkoszorúza hegyek s zöldelő buja rétek között tájékozva rohanó Garam folyó jobbról, a közsziklára épített ősi monostor és az országos hírvé műemlék, apátsági templom alról, alatta egy zakatoló kis malom, melynek a vízben forgó kerekéről szívárványos színben ragyogó napsütötte hab hull alá. Innen feljebb aztán a régi váromladékokkal csipkézett hegyormok emelik a vadregényes vidék főnséges romantikáját. A nálunk agyondolgozott német képes újságok sem mutatnak be ennél szebb tájképeket az ő vidékeiről, (különben színponstas nyomással dolgoznak jó hatásra) amik aztán a nézőben felkelik az utazás vágyát a bemutatott vidékek felkeresésére. A balga magyar meg hordja a pénzt ki, megy a külföld szépségeibe gyönyörködni, ahelyett, hogy először is saját országának, de legelő sorban is saját megyéjének természeti szépségeiben ki-gyönyörködhetne volna magát kedvére. Persze, mert ezeknek csabító képek nem csapnak reklámot, de amire már mi is gondolhatnánk.

Ezeknek a hazai szép helyeknek művészi kiállítású képeslevelező lapok által lehetne jó reklámot csinálni, hiszen annyi fantasztikus tarka-barka idegömbön készített rossz tájkép van forgalomban, amit így szépen mind kilehetne szorítani idővel. Képeslapokat szívesen küldözgetnek egymásnak az ismerősök, mert arra nem

Mi a kevélység?

Irta Szabó István nyug. kitanító.

A kevélység nem egyéb, mint saját becsültetésünk mód nélkül való rendetlen kívánsága. Mód nélkül való kívánsága, mert ha szülő, ha előjáró, ha tanító, vagy bármely állást foglalsz is el a közéletben, tekintélyed, jó hírnevedet szabad, sőt kötelességed is őrizned, főtartanod s megvédened. Helyesen cselekedés ez nem kevélység, de kötelesség. Kevélység volna pl. az, ha tanító levén, oly tisztességet követelnél magadnak, amilyen pl. az alispánt illeti meg; vagy ha pl. megrágalmazván téged valaki, e fölött halálra keseregnél vagy éveken át gyűlölködnél miatta.

Kevélység továbbá még az is, midőn oly jó tulajdonságokat ró fel magának valaki, amilyenekkel nem bír, pl. ha valaki azt tételezi föl magáról, hogy okos, pedig nem az; hogy szép, pedig rut.

Kevélység az is, ha igazi jó tulajdonságainkat a saját kontónkra írjuk, mint pl. ha nem hinnők, hogy magunk emberségéből és nem Isten kegyelméből vagyunk tisztá életűek, adakozók, erkölcsösek, jámborok.

Kevélység még az is, ha azt tartanók, hogy különbek vagyunk más embereknél, jobbak a Deákné váznánál.

A latin nyelv a kevélységet így nevezi: *superbia* Magyarul e szó olyanfélt jelent,

mint fölmenni, fölfelé törekedni, és nem hiába, hogy a diák az egyház nyelve, de legjobban is fejezi ki a kevélység mivoltát, mert az semmi más, mint túlságos ágaszkodás, föl, föl, föl . . . vagyonban, rangban, tudományban, szépségben stb. ez jellemzi a kevélységet, ez az alapvonása, bárha különböző a formája és a nyilvánulása.

Olyan ez mint a sajt. Milyen a sajt? Az egyik kerek, a másik szögletes; az egyik lágy, a másik kemény; az egyik fehér, a másik pedig sárgás. Egyik a másiktól alakra, színre, izre, külső állapotra különbözik tehát, de valamennyi megegyezik belső mivoltára.

A kevélység bűnének is sokféle a nyilvánulása, de egy a belső sajátsága, t. i. „utálatosság az Isten előtt” — mert a túlságos ágaszkodás, áhítózás fölfelé, mások fölé mindig bűnös cselekedet.

A kevélység többféle, ilyenek: 1.) a becs és dicsvágyók, akik — mint ezt nevők is eléggé mutatja — azután sóvárognak, hogy mások dicsérjék, magasztalják őket. „No az igaz, kedves pajtás! szólnak pl. az egyiknek, te ugyan szolgabírónak való egyén vagy, csodálom is, hogy még ez ideig meg nem választottak. Egy másik meg a nőnek sorolja elő jó tulajdonságait, s azok hiznak mindketten az égig való magasztalástól, mint a sertés a tengeritől,

vagy mint a lud a kukoricától a begyesek is lesznek, mint a törött kacsák. Nem veszik észre, hogy amig szembe dicsérik, hátuk mögött kinevetik őket, hanem meg is vendégelik a hízolgókat, s kezdik magukat rálatani, mint a koszos malac a garasos kötélén.

A *kérdők*. Ezek ugyanis már nem várják be azt, hogy mások tegyék ezt, hanem saját maguk dicsérik magukat. Noha érdemük csak hajszálnyit és nem valami vastag kötél, a legkisebb kicsinységet is amit tesznek, felfujják nagyra és tele lármazzák vele az egész világot. Olyanok mint a libák, melyek nagy zajjal tepülnek fel egy pár méter magasságra, míg pl. a sas minden nesz nélkül emelkedik föl a fellegekre.

Az *öntelték*, akik azt hiszik, hogy csakis az lehet jó és helyes, amit ők tesznek. „Miert nem tesz ugy mint én; én bizony nem vágyok ilyen vagy olyan, mint ez vagy az,” beszéd, modoruk, viselkedésük olyan forma, mintha bizony a fias tyukot ők ültették volna az égen.

Az *öntelt ember* minden lében locsok és azt képzelet magáról, hogy mindenhez ért, azért osztja folytonosan az ő tanácsait.

A *hiúk, fitoktatók*, akik fenik, kenik magukat, minden tükörbe betekintenek, szép ruhákat, ékszereket aggatnak magukra — végig menven az utcán, azt hiszik, hogy mindenki csak őket nézi, sőt még sokszor

kell sokat írni, nemzeti gazdaságunk érdeke volna, ha ezt a szokást a hazai szép vidékek népszerűsítésének szolgálatába tudnók állítani. Külföldről, különösen Svájc-ból kaptam ilyen képeslapokat, Hja, ott tudják a módját annak, miként kell a természet szépségeit csengő pénzre váltani.

A népszerűvé vált mozi-tól is szép eredményt várhatnánk e téren, ha műsorában a külföldiek mellett a hazai természeti szépségek is helyet kapnának. Azonban megvagyok róla győződve, hogy soraimmal csak a jövő zenéjét pengetem s egyelőre még csak ott tartunk, hogy igen nagy az örömtünk, ha valamely képes újság felvételeket közöl vármegyénkéről, mint most a kitűnő *Vasárnapi Újság*.

HIREK.

— Személyi hírek. József főherceg csajdájával és kíséretével a hó 8-án Garamszentbenedekbe látogatott el, ahol az apátsági templomban szentmisét hallgatott, meglátogatta a plebániát és áll egy óra-kor visszautazott Kistapolcsányba. — Keltz Gyula főispán temesmegyei birtokáról, hol nyári szabadságát töltötte, Zsitvaujfaluba érkezett. A főispán most már az alispán-tól átvette a vármegye vezetését is.

— Kinevezés — áthelyezés. Az igazságügyminiszter Lutz József ar-maróti törvényszéki jegyzőt a marosvásárhelyi ügyész-séghez alligésszé, Denkler Boldizsár pakai községi végrehajtót az ar-maróti járásbíró-sághoz végrehajtóvá nevezte ki.

— Jutalom gyümölcsfenyésztésért. A Magyar földhitelintézet egyik kétszáz koronás jutalomdíját a földm. miniszter Akucs Béla grsztygyri tanítónak adta, a gyümölcs-fenyésztésnek a faiskola útján való előmozdításáért.

a templomba is azért mennek, hogy men-nél többen nézzék őket. Mulatságot is ad-nak többször, hogy alkalmuk legyen mutat-ni fényes butorzataikat, evő eszközeiket stb.

A nagyok, akik nagy szélet csapnak, rangjukon s helyzetükön felül öltözködnek, szóval nagy lábón élnek, pedig hamar a tyukszemőkre lehet lépni. Sorsukkal min-dig elégedetlenek s ha már céljukat el nem érhetik, — látszani akarnak nagyob-baknak, mint a mik.

A rang vágyók és címkeresők, akik olyan címek után esengenek, vagy olyan titulo-sokat követelnek, milyenek őket rangjuknál fogva épen nem illetik. Ebben rejlik a rang-körtség, amelyben manapság igen sokan szenvednek. Ha az ember végig mën az utcán, mindenütt találkozik effélékkel. Ed-dig volt „inas,” „legény,” „mester,” most „tanuló,” „segéd,” és „iparos ur,” a kofa „árusnő,” a „műves,” „művész,” a nagyur „tejsur,” a szobaleány „kisasszony,” a kisasszony és tejsasszony „ő nagysá-ga” stb.

A büszkék, a hotyók, akik fenn, magasan hordják az orrukat, s messze elítélsanak, mint a hortobágyi pusztán a legenyefác; akik gunyosan pódörögnek kajla bajuszokat; akik a földre nem lépnek, ha az ugyan lehetséges volna; akik csak úgy félvállról beszélgetnek. Ki vagyok, mi vagyok! tart-

— Eljegyzés. Anderle Kálmán garamszent-kereszti kereskedő eljegyezte Farkass Ilon-kát Erdőbádonyóbi.

— A F. M. K. E. XXXI. közgyűlése A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület szeptember 8-án Pöstyén nagyközségben tartja meg XXXI. évi közgyűlését, *Craus István, Nyitra vármegye főispánjának elnök-lete* alatt. A közgyűlés napirendje a követ-kező: 1. Elnöki megnyitó. 2. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére három egye-sületi tag megválasztása. 3. Baross Jusztin alelnök elhalálozása következtében, az új alelnök megválasztása. 4. Az elnökség 1912-1913 évi jelentése és az igazgató vá-lasztmány kapcsolatos határozati javaslatai. 5. Az egyesület 1913. évi öszárszámadása és a vonatkozó törvényszerű fölmentvény megszavazása. 6. Az egyesület 1914. évi öszköltésfetésének megállapítása. 7. Az 1914. évi közgyűlés helyének meghatározá-sa 8. Indítványok, a melyek az alapsza-bályok 16. §-a értelmében az elnökséghez szabályszerű időben beérkeztek. A F. M. K. E. elnöksége fölkéri az egyesület tagjait, akik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, hogy azt a központi főtítkári hivatalban (Nyitra) bejelenteni sziveskedjenek.

— Tanulmányi kirándulás. A bars megyei gazdasági egyesület szeptember közepén tanulmányi kirándulást rendez a magyar-óvri gazdasági akadémia gazdaságának és a híres Levél „minta község” állat-tenyésztésének megtekintésére.

— Kincstári tanítók gyűlése. Barsvár-megye területén lakó kincstári tanítók f. hó 12-én Zsarnócán értekezletet tartottak, melyen annak a sürgetését határozták el, hogy a földmivvelésügyi miniszterium alá tartozó és tárcája terhére eső tanítók fize-tését is rendezzék valahára, mert míg a m. kir. pénzügyminiszterium alá tartozó tanítók már megkapták a többletet, addig a földmivvelésügyi tárcá hatáskörébe tartozó tanítók még mindig sajnosan nélkülözik azt.

— Tiszújítás. Kőrömbánya város kép-viseletestestete a lemondás következtében megválasztott readórvosai állásra dr. Székely György alsólendvai körorvost válasszotta meg.

— Jövahagyott alapszabályok. A belügy-miniszter a Lévai katolikus kör módosít-tott alapszabályait jövahagyta.

— Pánszlávok a felvidéki kirendeltség ellen. Tudott dolog az, hogy vármegyénk felső részén pánszláv propaganda ütötte föl fejét. Amikor sürgetésünkre ebben az évben Barsmegyét is bele vonták a baró Kazy József földink által szervezett felvi-déki miniszteri kirendeltség népségítési ak-ciójának keretébe, annak a nézetünknek adtunk kifejezést, hogy a kirendeltség ak-ciója ellensúlyozni fogja a pánszláv törek-véseket is. Most úgy áll a dolog, hogy a pánszlávok készülnék ellensúlyozni a nekik nem tetsző felvidéki kirendeltség magyar nemzeti misszióját s a Cseh-Szlávegyesület, mely már a saját létét félti a kirendeltség működésétől, ellenakciót indított a tót nép között, sőt ebből a célból lapot (Vestnik) is indított. A tótságot a cseh érdekek hatal-mába akarják keríteni. Most, amikor arról van szó, hogy a felvidéki miniszteri kiren-deltség akcióját akarják a pánszlávok le-tölni, akkor bizonyan Barsmegyére is ki-vetik hálójukat, mert hiszen vármegyénk is a kirendeltség hatáskörébe tartozik. Tót-nyelvű községeink intelligenciája legyen tehát résen és ahol kell, szóval vagy tettel legyen szolgálatára a magyar érdekeknek. A tót nemzetiségi aspirációkkal szemben fel kell venni a harcot mindenütt, ahol ana-nak szüksége mutatkozik!

ják magukat mint az üres zsák, vagy a pénzes szatyor.

A félvállalkodottak, akik fölfújják magu-kat és zörögnek, mint az üres hólyag, le-nézik a szegényt vagy alacsony sorsuakat, óriásoknak képzelik magukat, pedig csak magasan álló törpék. Hasonlíttanak ezek a mesebeli békához, mely meglátván az ök-röt s azt híven magáról, hogy ő sem kis-sebb amannál, addig futja magát, míg vég-re megpukkadt.

Az érzékenyek, akik olyanok, mint a csiga-biga, amely ha csak kissé érintjük is, rögtön behuzza a szarvát. Ha rájuk néz a kakas, elsirják magukat. Ép azért szörnyű ingerlékenyek is. Jaj annak, aki nekik ellent mond, azt nem tűrik, hanem rögtön felfortyannak.

A fejesek, akaratosok, mahaesok. Ezek csak két szót ismernek, t. i. e kettőt: „azértse” és „azértis,” mert csak azt kép-zelik, hogy nekik van igazuk, „azértse” tes-zik meg azt, amit más mond, tanácsol, vagy parancsol, „de megtörtívta,” „azért is” meg kell annak történni, amit ők monda-nak, vagy parancsolnak.

A követelők és haldátlanok, akik azt hi-szik, hogy minden ember azért van terem-tve, hogy nekik szolgáljon. A szivesseget, melyben más részesíti őket, kötelességnek, a kötelességet pedig, melylyel ők tartoznak

másnak, szivesseggnek tekintik. Azt tartják, hogy nem ők tartoznak köszönettel másnak, hanem hogy ez a más köszönje meg nekik, hogy szolgálatát elfogadták. Saját jó tetteiket kőbe vésik, a másokét, melyeket ők élveztek honokba írják, és a legelső szellel elfújja azok emlékeit fejükből. Ide tartoznak még a hízogók és a kép-mutatók is.

A gögös és dölyfös. Egy alkalommal, ami-dőn még ténylegesen működtem, egyik tanítványom rossz látót a tűzre, emiatt hi-vattam később a gyermek atyját, egy mes-terembert, ki már régebben mindent tudott a gyermeke állati követett csinyről. Ahelet azonban, hogy eljött volna, levelet dobott be az udvarra, melyben ez volt tirkálva: nem parancsol nekem az Uristen sem, nem egy tanító! A szerencsétlen még nem is tudta, legfeljebb csak gondol-hatta, hogy miért hívtam magamhoz. Ime megvan eléggé magyarázva, hogy ki a gö-gös, ki a dölyfös! A madarat tolláról, az embert szarvól ismerheted meg. A hegyes szarvu ökörnek azonban igen sokszor le-törlik a szarvát. Az ilyenekről szoktuk mon-dani, hogy szinte bűdös a kevelységtől!

E tizenkét pontból tehát, melyet elsorolt-tam, felismerhető a kevelység.

(Folyt. köv.)

— **A körmebányai milliós faarverés bonyodalmai.** Körmebánya város a tulajdonát képező 1039.3 holdon elterülő erdőállományának kihasználását a napokban nyilvános árlejtés alá bocsátotta. A nyilvános árlejtésen beérkezett ajánlatok közül a képviselőtestület — mint megírtuk — ld. Ph. Gleisinger tescheni cég 3.400.000 koronás ajánlatát fogadta el és az elfogadott ajánlatot egyidejűleg jóváhagyás végett felterjesztette az illetékes miniszteriumhoz. Mint a „Fakereskedelem” értesül, ebben az ügyben szenczációs fejlemények várhatók. Reizmann Henrik kisvárdai cég ugyanis még az árverés kifizetése előtt bíróság hitelesített beadványban óvást emelt az árverés megtámasztása ellen. Az árverést megtámadó cég beadványában kijelenti, hogy azért nem vett részt az árverésen, mert a város vezetősége ezt az üzletet már előre biztosította a Gleisinger cég részére. Hogy megfelelő-e a panaszban foglalt vád a valóságnak, vagy pedig csak egy ekeseredett konkurens lájja az esetben a nyilvános árlejtés szabályainak kijátszását, azt majd eldönti a vizsgálat, melyet a földmívelésügyi miniszter kétséggel el fog rendelni az ügy tisztázása érdekében.

— **A főiskolai hallgatók mulatsága.** Léva és vidéke főiskolai hallgatói augusztus 23-án, szombaton a Városi Vigadóban műsorral egybekötött zárkörű nyári mulatságot rendeznek. A jövedelmet a Reviczky-társaság és a lévai főiskolai hallgatók köre javára fordítják. Kezdete fél 9 órakor. Belépődíj 3 korona, családjegy 7 korona. Felülfizetéseket a kulturcélra való tekintettel, köszönettel fogadnak és hirteligen nyugtáznak. Jegyek előre váltíthatók Kersék János dr. a Reviczky társaság főtítkárnál. A mulatság védnökei: Balog Sándor dr., Belcsák László, Belcsák Sándor dr., Bódogh Lajos, Csekey Vilmos, Csépany Elemér, Heinrich György dr., Hoffman Árpád, Horváth Gyula dr., Gergely Fülöp dr., Gyapay Ede dr., Kapp Hugó dr., Karafiát Mária dr., Kersék János dr., ifj. Klain Ödön, Kmoskó Béla dr., Köveskúti Jenő, Koltaszy Dániel dr., Lakner Zoltán dr., Levai Gusztáv, Liebermann Jakab, Medveczky Károly dr., Medveczky Sándor, Pogány Virgil, Rohonyi Gyula dr., Szilárd Samu dr., Steiner Gyula dr., Steiner Oszkár dr., Tóth Sándor ie., Tóth Sándor dr., Vicssek Ferencz dr., Weinberger Adolf dr. A rendezőség elnöke Novotny Ernő dr. Műsor: 1. Prólóg. Irtá: Kersék János dr. 2. Dialóg. Előadják: Rappeport Elza és Hetzer Géza. 3. Merengés. Zongorán előadja: Árvay Mici. 4. Apróságok. Elmondja: Medveczky Erzsike. 5. Dvorszák. Trió előadják: Grimm György hegedűn, Hets Béla dr. gordonkán, Belcsák László zongorán. 6. Párbeszéd. Előadják: Hetzer Dóra és Szilárd János. 7. Tánc kivilágos kivirradtig.

— **LIFC. — UTE. — 4:2. (3:1).** A múlt Vasárnap Ujbányán mérkőzött a LIFC. az UTE. football csapatával s az eredmény határozottan megmutatta, hogy a LIFC-ben van élet. Az idő kedvezett, s ezért nagy számú közönség kereste fel az ujbányai pályát. A lévaiak játéka határozottan jó volt, melyből különösen ki kell emelni a közönség körében nagy csodálkozást keltő összjátékot mely az ujbányaiaknál teljesen hiányzott. A mérkőzés sorsát azonban csakis a halvesor döntötte el. A bíró Kuperniczky Gyula, bíraskodása pártatlan volt

s az ujbányaiak vendéglátása mintaserül. A revanche mérkőzés vasárnap lesz a LIFC. pályáján. (B.)

— **Halálozások.** Városunk egy érdemes régi iparosa, *Ghimessy József* f. hó 8-án este 81 éves korában meghalt. — Fajkúrtón adomóci *Ambró István* földbirtokos, életének 83-ik évben e héten meghalt. — *Vicssek Ferenc*, — dr. Vicssek Ferenc lévai ügyvéd édesatyja, hosszas szenvedés után e hó 13-án 69 éves korában meghalt. Nyugodjanak békében!

— **A munkásbiztosítás revíziója.** A munkásbiztosítási törvénnyel az egyik érdekelt fél — sem a munkaadó, sem az alkalmazott — nincs megelégedve és eddig már számos beadványban kérték a törvény revízióját. Hír szerint a kormányban megnyilatkozó hangulat következtében a kereskedelmi miniszteriumban komolyan foglalkoznak a revízió gondolatával s valószínűleg még az ősz folyamán a képviselőház elé terjesztik az erre vonatkozó törvénytervezetet.

— **Autobusz Léván.** A legközelebbi napokban Léva város utcain egy teljesen modern forgalmi eszköz fog feltűnni, mely csinos városunknak is új színt ad. A vasúti állomás és a Városi szálloda között a személyforgalmat autobus fogja lebonyolítani, mint az ország legnagyobb városai-ban. Az autobuszt — a már meglévő bér-autója mellé — *Fertikó József*, a Városi szálló bérülője helyezi forgalomba, aki igazán nagy áldozatkészséggel gondoskodik vendégeinek minden lehető kényelméről.

— **A villámcsapás áldozatai.** Többöln a múlt heti zivatar alkalmával lecsúszott a villám és Lúlei Benőné agyonlőtte, mellette levő 13 éves leánya meg a réműlettel megégett.

— **Halálos esés.** Kálnai Pál ényi földműves egy három méter magasságu boglyáról leesett, egy ér megpattant a nyakában s ennek következtében rögtön meghalt.

— **A városok és a záróatórvény.** A kereskedelmiügyi miniszter a záróatóról szóló törvényt a végrehajtási utasítással együtt megküldötte a törvényhatóságoknak azzal a megjegyzéssel, hogy a törvény intézkedései a városokra is kiterjeszthetők amennyiben a városok erre vonatkozólag szabályrendelet alkotnak

— **Mulatság.** A zselizi kaszinó könyvtára javára az ottani és vidéki főiskolai hallgatók közreműködésével e hó 21-én táncal egybekötött kabaré estélyt rendez, melyre a meghívók a napokban küldetnek szét. A műsor ugy van összeállítva, hogy annak minden egyes száma sikerre tarthat számot.

— **Útonálló kőborcigányok.** A kőborcigányok háfártalan vakmeiségükben már világos nappal a legforgalmasabb országutakon is veszélyeztetik a közbiztonságot. Vasárnap egy hat tagból álló barszegyei származású cigánykaravánt kísért be a nagykálnai csendőrség a lévai járásbírószághoz. A cigányok Nagykalna és Felsőszecse között az országúton világos nappal megtámadták Dolniczki Julianna 15 éves komáromszemerédi leányt, aki gyalog igyekezett falujából Lévára szolgálatot keresni és elrabolták tőle batyuját, melyben a ruhája volt.

— **Vörös kakas.** Nagysallón Heizler József bádogos házának padlásán tűz támadt, mely a padláson levő holmikát és a tetőt elhamvasztotta. A kár 4685 korona; a ház biztosítva volt. A megtartott tűzvizsgálat megállapította, hogy a tűz gondatlanságból keletkezett.

— **Fiu az apa ellen.** A lapokban olvastuk, hogy Nagysallóban berki Kovács Jánosra a fia revolverből négy lövést tett, majd baltával támadt rá. Telefonon felhívtuk a nagysallói csendőrsőt, ahonnan azt a választ nyertük, hogy ez nem igaz.

— **Öngyilkos honvédermester.** Nyilas Mihály lévai honvédermester szombaton délután a laktanya egyik raktárában szíven lötte magát. Nyilas azelőtt zászlóalj trombitás volt, később a pótraktárhoz osztották be, hol állítólag kisebb szabálytalanságokat követett el, amiért természetesen dorgálás járt ki. Igen szerette az italt, valószínű tehát, hogy tettét nem normális állapotban követte el.

— **A ref. egyház köréből.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a zselizi egyházközség anyasítását indokoltnak találta és a megválasztandó lelkész jövedelmének kiégésziására 801 korona 13 fillér kongruát állapotot meg.

— **A csendőr joga és kötelessége.** A Kir. Curia most hozott 2663—1913. sz. ítélete szerint az egyenruháját viselő csendőr, ha *nincs is szolgálatban* vagy kiküldetésben, mint hatósági közeg hivatásának természeténél fogva, de szolgálati szabályzatának rendelkezése szerint is köteles csend-és rendezés esetén a felmerült szükséghez képest a rend helyreállítása végett akár önállóan fellépni, akár a rendőrségnek segítségkérni. Ilyen esetben a csendőr a törvény végrehajtásában jár el. Azok, akik a csendőrt ilyen esetben eljárásában akadályozzák vagy bántalmazzák, a hatóság elleni erőszak vétségét követik el.

— **Mikor teremtették az első emberpárt?** A talmudisták, a régi rabbik azon is sokat vitatkoztak hajdanában, hogy melyik év-zakban teremtette Isten Ádámot és Évát. Némelyek szerint, mlután Ádám felnőtt embernek és jó étvágyúnak teremtett, okvetlen öszsel kellett történni a teremtésnek, — mikor a gyümölcs érik, — mások viszont azt vitatták, hogy a teremtés tavasszal történt, mert akkor éled minden s nem lehetett cél, hogy az első ember mindjárt az enyészettel és elmulással találkozék. Még afőött is komolyan vitatkoztak egykor a tudós rabbik, hogy hány órákor pillantotta meg Ádám a világot. A legtöbb szerint ez a nevezetes időpont reggel 9 óra volt. Sőt a legtöbb rabbi szerint Ádám már az első hat órában vétkezett s három órákor délután már kifelé állt a rudja a paradicsomból. E véleményben vannak legtöbbben, de vannak olyanok is, akik szerint Ádám 6—8—10 napot töltött a paradicsomban, de hogy 34 évet töltött volna ott, azt egyetlen egy talmudista sem hiszi el. Manapság már más dolguk van az embereknek, hogyszem ilyen problémákkal foglalkozzanak.

— **Milyen lesz az ősz:** Szíriusz, akinek jóslásai igen gyakran bekövetkeztek, az alábbiakat jósolja az őszre: Szeptemberben több szép nap ígérkezik, de a nagy

szárazságtól itt sem nagyon kell félnünk, mert ez a hónap is csapadékos jellegű és több helyen zivataros esők várhatók. Az ország nagy részében esni fog, de ezek a zivataros esők nem fognak hosszasan tartani. Erős lehűlések várhatók északi viharos szelekkel. Szeptember 22-től igen kritikus idők ígérkeznek, esős, hűvös, viharos itt-ott hócsapadékokat fogunk látni, különösen a hegyes vidéken. Ha azonban az idő hő emelkedéssel jönne, úgy zivataros eső fog esni, az ország több részében. Októberben az időjárás elég szép és kedvezőnek mondható, különösen 22-ig, ettől feltűnően megváltozik az idő és hideg, szeles napok ígérkeznek, több helyen kisebb havazások várhatók s éjjeli fagytól kell tartanunk. Majdnem minden hónapban ígérkezik kisebb-nagyobb földrengés, amelyből mi is részesülünk. Az időjárás föl-hívja a földművelő ember figyelmét arra, hogy minden percet fel kell használni, hogy munkáit bevégezhesse, mert az idő többször visszatartja és hátráltatni fogja. Az ősz hosszúra ígérkezik, de csapadékos jellegű lesz. Az időjárás november 10-ig enyhe lesz, míg 10-11-től hideg hócsapadékok ígérkeznek, 19-től pedig az ország nagy részben esni fog több napig. Tartós és erős hidegtől azonban kevésbé kell tartanunk, mert az idő csapadékos lesz és közben is részesülünk.

— Beiratkozás a lévai rkath főgimnáziumba. Az 1913—14. iskolai évre a folytatásos beiratkozás a gimnáziumi igazgatóságnál szept. 1., 2. s 3. napjain délelőlt 9-től 12-ig lesz, amely alkalommal minden tanuló fizet 4 K felvételi, 2 K értesítési, 1 K ifjúsági könyvtári díjat és 1 koronát a tanulmányi kirándulási alapra, összesen 8 koronát. A tanulók szülei, vagy ezek helyetteseinek kíséretében jelennek meg az igazgatóságnál és az osztályok főnökeinél s bemutatják az előző osztály elvégzéséről szóló iskolai bizonyítványt; a más intézetből jövők vagy az első osztályra jelentkezők az iskolai bizonyítványon kívül magukkal hozzák a születési és újraoltási bizonyítványt is. Az első osztályra 9—12 éves tanulók vétetnek fel. A második osztály zsufoltnak ígérkezik, azért a helybeliek jól teszik, ha ebbe az osztályba már szept. 1-én iparkodnak beiratkozni, az ötödik osztálybeliek kijelentik, hogy görögöt vagy görögpiótlót tanulnak. A magántanulók az iskolai év folyamán ápr. 15-ig jelentkezhetnek okmányaikkal. A gimnáziumi tanulók csak oly helyen fogadhatnak szállást, amely ellen az igazgatóság fegyelmi és egészségügyi szempontból kifogást nem emel. Az igazgatóság szívesen szolgál utbaigazítással, azért a vidéki tanulók szüleinek ajánlatos, hogy szállásfoglalás előtt tudakozódjanak az igazgatóságnál. A tandíj 48 korona s félévi részletekben előre fizetendő. Tandíjmentességért Léva város tanácsához lehet folyamodni. A bélyegtelen folyamodványt iskolai és szegénységi bizonyítvány-

nyal a gimn. igazgatóságnál kell benyújtani szept. 15-ig. Az első osztálybeli tanulók csak a második félévben folyamodhatnak. A jövő vizsgálatok aug; 30-én d. e. 8—12 tartanak, ugyanezre lesznek a pótló, felvételi és magánvizsgálatok is.

Az igazgatóság.

— Anyakönyvi bejegyzések. Születések: Huszár Mihály Bongya Zsuzsana Mihály; Szocha József Számák Mária Ernő; Budai József Schnier Józsa József; Tomek István Kameniczki Terez Tivadar. Halálozás: Ghy-messy József 80 éves gégerák, Nyilas Mihály 35 éves 18 éves öngyilkosság, Lavus Viktoria 7 éves vörheny, Nyul Lajosné Csuka Paulin 28 éves tüdővész, Id. Vicssek Ferenc 68 éves tüdőgümőkór, Bartos János 65 éves szervibaj, Sztribula Erzsébet 8 éves vörheny.

Gabonárák a szerdai vásárról.

Buza	— — — — —	20 K.	10
Árpa	— — — — —	14	"
Rozs	— — — — —	15	"
Zab	— — — — —	16	"
Tengeri	— — — — —	—	—

Léván Árok utca 6. sz. alatt, egy földszintes ház jutányos árban azonnal eladó!

Bővebb felvilágosítás Schwarz M. Fia uraknál Budapest, Révay utca 3.

Gimnáziumot látogató tanuló kitünő ellátásban és nevelésben részesülhet. Cim a kiadóban.

Van szerencsém értesíteni a n. ö. közönséget, hogy az őszi időny-re nagymenyiségű honi és külföldi szöveteket szereztem be, melyekből a lehető legjutányosabban készítek különböző férfiöltönyeket. Mintakkal kívánatra házhoz is elmegyek.

Szíves pártfogást kér

ÁBRAHÁM PÁL

férfiszabó

Léva, Bottka utca 15. szám.

Kohn Manó kályhámester

— Mozaik és Műkölap gyártó Léva. —

50 % tüzelő anyag megtakarítás.

Kellemes és egészséges fűtés ha kályhát az általam feltalált módszer szerint rakatja.

Coksz és szénfü-tésre igen alkalmas.

Elvállalom új kályhák és fűtőhelyek felállítását a legdiszesebb kivitelig.

Továbbá a már használatban levő kályháknak az új módszerre való átalakítását.

Az építelő közönség becses figyelmét felhívom saját gyártmányu

Mozaik és műkö

járdás lapjaimra egyszerű és díszes kivitelben, melyek állandóan nagyobb mennyiségben raktáron vannak, vagy tetszés szerinti kivitelben is rendelhető.

Besztercebányai Fiuinternátus

B e s z t e r c z e b á n y a .

Nevelő intézet bentlakó és bejáró felsőkereskedelmi, polgári, gimnáziumi és fémipariskolai tanulók számára.

Allandó tanári és orvosi felügyelet. Gondos nevelés. Kitünő ellátás.

Prospektust kívánatra az internátus igazgatósága Besztercebányán vagy Lázár Emil Léva, ingyen és bérmentve küld.

Eladó ház.

Szepesi utca 8. számú Kovatsik-féle ház azonnal eladó Bővöböt a tulajdonosnál.

TELJES ÚJ

Schunda féle Cimbalom eladó bővöböt a kiadóban.

Bérlet kerestetik
Bars vagy Hontban 250-300 hold, esetleg korcsmával együtt. Cim a kiadóban.

Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb egyszeri átörzsölése ezzel, félér más szappannal való 3-szoros átörzsölés

Tisztasáért szavatosság!

Szíves tudomására adom a t. közönségnek, hogy szövetraktáromban nagy választék áll rendelkezésére nyári és őszi legfinomabb homi és angol divat szövetekből

Kedvező feltételek és jutányos árak mellett rendelést eszközölök. Kérem tehát ezen kedvező alkalmat felhasználni és ruha szükségletét ilyen előnyösen nálam beszerezni.

Kiváló tisztelettel
Borcsányi Gyula
főruházó.
a nagytűző mellett.

**Modern
butorok.**

KÁLMÁN FERENCZ

műbutor asztalos

Zsarnóca, Bars megye.

Raktáron tart saját készítményű legújabb stílusú szobabutorokat, háló, ebédlő és konyha berendezéseket, diványokat, valamint az összes elképzelhető butoroknak legolesőbb bevásárlási forrása.

Butort saját butorszállító-kocsijával bárhová házhoz szállít. Pontos és gyors kiszolgálás. Kívánatra **Pártoljuk a magyarságot.**

Szülők figyelmébe!

Egy-két iskolás gyermek teljes ellátást kaphat jobb családnál, címe a kiadóban.

**Paradiesom-
betűzéshez**

alkalmas erős palackok

4 fillérrével kaphatók
a lévai nagy fogadóban.

Levélpapírt Schulcznál

vegyünk.

Megérkeztek nyári újdonságok

LINK BERNÁT

ujjonnan megnyílt úri és női divat üzletében
Kálvin Palota (Kosúth Lajos tér)

Női blousok és kész felső aljak, gyermek mosó és szövet ruhák mosó és Glott kötények nagy választékban, női kötött harisnyák 48 fillértől kezdve, gyermek patent harisnyák 36 fillértől kezdve, legújabb Makrame Costüm gallérok, valamint csipkekelmék és betétek. Összes szabónő kellékek kaphatók.

nagy választék **Nap és eső ernyőben.**

Kész pongyolák K. 6-50 fill. feljebb.

Fagylalt, cukorkák,
és dessert sütemények, torták elsőrendűek,
Parfait készítményeim a legjobbak. **Bartos Henrik** cukrászdájában
Léva, Mártonffy-u. 3.

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

**Ujonnán berendezett
ruhatelep.**

Nagyválaszték

férfi, gyermekruha és férfifelöltők-
ben, ugyszintén női felöltők, leány
és fiu kabátokban

FISCHER NATÁL LÉVA, (Kazinczy utca 3.)

KOVALD fest, tisztít.

A nagyérdemű közönség tudomására juttatom, hogy

Kovald Péter és Fia,

Budapest cs. és kir. szabadalmazott kelme-, fonál-
és szőrme-festő, vegytisztító és gőzmosó gyárának
képviselőt az itteni piacon új üzlethelyiségemben
Fischer Natál házában Grotte céggel szemben,
folytatólag gyakorolom.

Amikor ezen vállalkozásomat a t. közönség figyel-
mébe ajánlom, további szives számos megbízását ké-
rem, melynek legpontosabb eszközlését sürgősen
foganatosítom.

Tisztelettel
PINTÉR JÓZSA
női divatterme.

KOVALD fest, tisztít.

Gyertink Schulczhoz
levélpapírt vásárolni.

Interurban telefon szám 12.

Jég kapható reggel
6 és 7 óra között

BRAUN JOZSEF és fiánál
(Honvéd-utca, Wertheimer-ház).

Házassulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját
műhelyemben készítek, nagy választékban és szolid
árak mellett kaphatók

SPENNER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál.

Léván, Kati-utca 1. Wertheimer-féle ház.

Ujdonság!

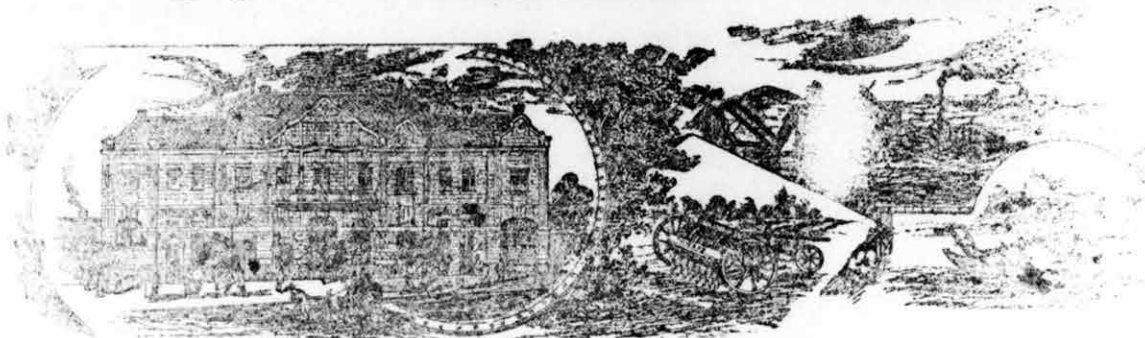
gázvilágítás csövezeték nélkül
100 gyertya fény, bárhova
alkalmazható, olcsó fogyas-
tás, óránként 3 fill. egyedül
megrendelhető

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál léván.

Telefon szám 33.

Hoffher és Schraantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Bächer & Melichar

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók 華 華 華 華

Műkölapos jégszekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.
Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban

MODERN BUTOROK

Kárpitos és diszitő munkák.

Teljes lakberendezések

Weisz Ármán Cégvezető: Kohn Nathan

butorkészítőnél szerezhetők be Zsarnóczán.

HOLZMANN BÓDOG

Telefon 25.

dívatáruháza Léván Kossuth Lajos-tér

Telefon 25.

Legujabb tavaszi idény ujdonságok,

Női felöltők, Costümekek, Pongyolák és Blúzok

Buha és costüm szövetek hozzávaló diszekkel.

Női fehérneműk és egész mennyasszonyi kelengyék.

Legujabb férfi divatszettek.